

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123200932
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123200932.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanej: B. L., narodená XX.XX.XXXX, bytom A. 4, U. v konaní o zaplatenie sumy 281,48 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 148,48 eura zastavuje.
- II. V zastavujúcej časti sa žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.
- III. Žaloba sa v celom rozsahu zamietá.
- IV. V zamietajúcej časti žaloby sa žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu Okresnému súdu Nitra dňa 02.02.2023 požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť mu 281,48 eura (ktorá suma pozostávala z istiny 264,48 eura a zmluvnej pokuty 17 eur) spolu s nákladmi na poštovné 1,85 eura (suma nezahrnutá v žalobnej sume 281,48 eura) titulom úhrady za služby verejnosti ním poskytované žalovanej počas obdobia od 01.06.2017 do 28.02.2022, pričom pozostáva z 57 neuhradených mesačných predpisov. K žalobe pripojil výzvu na zaplatenie nedoplatku z 02.02.2022, sumár predpisov a platieb, prehľad predpisov a platieb, kópiu doručanky a potvrdenie tarifnej ceny za úradnú zásielku.

2. Súd vo veci žalobe vyhovel v plnom rozsahu a vydal platobný rozkaz č. k. 16C/11/2023-10 zo dňa 07.02.2023 ktorý bol žalovanej spolu so žalobou doručený do vlastných rúk dňa 15.02.2023.

3. Proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonnej lehote vecne odôvodnený odpor. V odpore namietala, že na adrese odberného miesta H. XX nikdy nebývala ani ona, ani nikto z jej rodiny. Na adrese trvalého pobytu riadne platí za služby verejnosti v zmysle zákona č. 340/2012 Z. z., k čomu dokladá jeden výpis z účtu z roku 2018. Zdôraznila, že po tom, čo obdržala výzvu na zaplatenie dlžnej sumy od žalobcu, ho telefonicky kontaktovala. Následne pani skontrolovala platby z účtu na odbernom mieste XXX/4 A. a skonštatovala, že je všetko v poriadku a potvrdenie uvedeného zaslala na mail. Vzhľadom na uvedené mala za to, že nedorozumenie je vyriešené a navrhla žalobu zamietnuť.

4. Žalobca v replike k odporu uviedol, že žalovaná je evidovaná pod VS XXXXXXXXXXXX odberateľom elektrickej energie na odbernom mieste H. XX, Nitra EIC kód: XXZZSXXXXXXXXXXXX, teda spĺňa definíciu platiteľa podľa § 3 písm. a) Zákona o úhrade a je povinná platiť úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom. Žalovaná bola pod týmto variabilným symbolom prihlásená do evidencie na

základe kontroly platenia úhrady. Žalobca si dovoľuje poukázať na skutočnosť, že žalovaná v námietkach poukazuje na komunikáciu so žalobcom, ktorá sa týka iného variabilného symbolu (XXXXXXXXXX), pod ktorým je evidovaná iná osoba na inom odbernom mieste. Žalobca v komunikácii so žalovaným uviedol: „V evidencii platiteľov pod evidenčným číslom XXXXXXXXXXXX evidujeme platiteľku L. B., adresa odberného miesta H. XX, U.. Zároveň, pod evidenčným číslom XXXXXXXXXXXX evidujeme inú fyzickú osobu s inou adresou. Z dôvodu ochrany osobných údajov vyberateľ úhrady neposkytuje informácie o platiteľoch úhrady neoprávneným osobám. Ak požadujete informácie o tretích osobách, priložte sken notársky overeného splnomocnenia.“ (20.2.2023) „Pod evidenčným číslom XXXXXXXXXXXX ste boli do evidencie platiteľov prihlásená na základe kontroly platenia úhrady za odberné miesto H. XX, U., EIC kód odberného miesta XXZZSXXXXXXXXXXXX. V prípade, ak bola adresa odberného miesta pod EIC kódom XXZZSXXXXXXXXXXXX zmenená, žiadame Vás o zaslanie potvrdenia od dodávateľa elektriny, poprípade faktúru od dodávateľa elektriny, kde bude uvedená správna adresa odberného miesta.“ (28.2.2023) K tvrdeniu, že sa jedná o nehnuteľnosť, v ktorej žalovaná nikdy nebývala žalobca uvádza, že pre určenie postavenia platiteľa úhrady v zmysle vyššie spomenutého ustanovenia § 3 písm. a) Zákona o úhrade nie je rozhodujúce, či v dome, ktoré je odberným miestom elektrickej energie niekto počas žalovaného obdobia býval alebo nie. Jediným kritériom pre vznik povinnosti platiť úhrady je skutočnosť, že určitú osobu eviduje dodávateľ elektriny ako odberateľa elektriny v danom odbernom mieste.

5. Žalovaná v duplike poukázala na to, že pod číslom zmluvy XXXXXXXXXXXX je vedená ako majiteľka elektrickej prípojky pod EIC kódom odberného miesta XXZZSXXXXXXXXXXXX v novo postavenom rodinnom dome na ulici A. XXX/X, U., pričom koncesionárske poplatky riadne platil manžel F. L., ktorý nie je evidovaný ako zákazník. Nemá so ZSE uzatvorenú žiadnu zmluvu na odber elektrickej energie minimálne od 10.04.2011 nespĺňa definíciu úhrady za služby verejnosti a jeho povinnosť pod VS XXXXXXXXXXXX mu mala minimálne týmto dňom zaniknúť. Na základe kontroly platenia úhrad jej bol pridelený v RTVS VS: XXXXXXXXXXXX ako majiteľke elektrickej prípojky. Všetky záväzky má uhradené.

6. V priebehu sporu vznesla žalovaná námietku premlčania. Žalobca vzal následne žalobu v časti o zaplatenie sumy 148,48 eura späť.

7. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčast ospravedlnil vopred, pričom žalobca požiadal o vykonanie pojednávania v jeho neprítomnosti. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalobcu, pretože mal splnené podmienky podľa § 180 CSP, žalobca pojednávanie nežiadal odročiť, ani určiť iný termín pojednávania. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že všetko má zaplatené, manžel vôbec neodoberá elektrickú energiu, podľa jej názoru je všetko zaplatené. Vo vzťahu k adrese A. XXX poznamenala, že nevie, čo je to za adresu, pričom táto ani neexistuje. Uvedená adresa bola zadávaná pracovníčkou pošty pre účely platenia SIPO. Manžel nie je platiteľom elektrickej energie, tak ako je uvedené v dôkaze, a to od roku 2007.

8. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

10. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Pretože žalobca využil svoje dispozičné oprávnenie a vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy vo výške 148,48 eura (vzhľadom na vznesenú námietku premlčania), skôr ako sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie, súhlas žalovanej so späťvzatím návrhu nebol potrebný, súd akceptoval čiastočné späťvzatie žaloby a konanie v časti o zaplatenie sumy 148,48 eur zastavil.

12. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania vždy skúmať procesné zavinenie na zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa

posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Súd za účelom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti zisťoval zavinenie na zastavení konania niektorej zo strán konania. V uvedenom prípade možno konštatovať, že procesné zavinenie na zastavení konania možno pričítať žalobcovi, keďže tento zobral žalobu čiastočne späť v časti o zaplatenie sumy 148,48 eura z dôvodu legitímne vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej. K zastaveniu konania teda prišlo pre správanie žalobcu, ktorý uplatňoval z časti premlčaný nárok. S poukazom na uvedené, čiastočné zastavenie konania zaviniť žalobca, preto by mal nárok na náhradu trov konania patriť žalovanej. Žalovanej však nie je možné priznať nárok na náhradu trov konania, pretože tento si ani neuplatnila a zo spisu žiadne trovy nevyplývajú. Vzhľadom na to, súd rozhodol, že v zastavujúcej časti sa žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Súčasne súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by v danej veci odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP.

13. Po čiastočnom späťvzatí zostala predmetom konania suma vo výške 116 eur za obdobie od 02/2020 do 02/2022, pokuta vo výške 17 eur, náhrada poštových sadzieb vo výške 1,85 eura.

14. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu a žalovaného a vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložili strany sporu a zistil nasledovný skutkový a právny stav :

15. Žalobca je subjektom, ktorý je oprávnený na výber úhrad, pričom súčasne je príjemcom úhrad za služby v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania. Žalovaná, ktorá je fyzickou osobou je platiteľom tejto úhrady. Zo sumára predpisov a platieb a prehľadu predpisov a platieb žalobcu vyplýva, že v období od 06/2017 do 02/2022 predpísal žalovanej sumu 266,33 eura t. j. za mesiac 4,64 eura a žalovaná mu na variabilný symbol XXXXXXXXXXXX nezaplatila žiadnu sumu. Z výzvy na zaplatenie nedoplatku adresovanej žalovanej zo dňa 02.02.2022 vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie nedoplatku v celkovej výške 266,33 eura vrátane poštového 1,85 eura do 30 dní od doručenia výzvy, inak bude požadovať zaplatenie tejto sumy s pokutou 17 eur prostredníctvom súdu. Z doručky vyplýva, že výzva bola žalovanému doručená dňa 08.02.2022. Z potvrdenia Slovenskej pošty a.s. vyplýva, že poštovné - úradnej zásielky do vlastných rúk - cez podací hárok od 30.06.2019 bolo 1,45 eura a od 01.07.2019 pri podaní cez elektronický podací hárok bolo 1,85 eur. Žalovaná v uvedenej lehote dlh nezaplatila, avšak komunikovala so žalobcom, že úhrada bola platená pod iným VS (XXXXXXXXXXXX), pričom nedoplatok činil sumu 266,33 eura.

16. Z evidencie platiteľa úhrady - fyzická osoba (prílohou obálka č. I. 104 spisu) vyplýva, že manžel žalovanej F. L., s trvalým pobytom A. XXX/X, U. bol odhlásený ako platiteľ elektrickej energie od 03.05.2007 a to vo vzťahu k VS XXXXXXXXXXXX.

17. Z potvrdení spoločnosti ZSE Energia, a. s. (č. I. 31 a 32) spisu vyplýva, že žalovaná je evidovaná ako odberateľ elektrickej energie od 10.04.2011, s číslom zmluvy XXXXXXXXXXXX s adresou odberného miesta A. XXX/X, U., EIC odberného miesta XXZZSXXXXXXXXXXXX. Manžel žalovanej F. L. nie je na uvedenej adrese evidovaný ako odberateľ elektrickej energie.

18. Z výpisov účtu manžela žalovanej F. L. evidovaného v Slovenskej sporiteľni vyplýva, že tento uhradil koncesionárske poplatky vo výške 4,64 eura (respektíve 4,84 eura) od obdobia od 02/2019 až do 02/2022 pravidelne k VS XXXXXXXXXXXX.

19. Podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len zákon o „RTVS“), platiteľ úhrady (ďalej len "platiteľ") je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

20. Podľa § 4 ods. 1 zákona o RTVS, vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

21. Podľa § 6 ods. 1 veta prvá zákona o RTVS, platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac.

22. Podľa § 6 ods. 2 zákona o RTVS, platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu za príslušné obdobie, za ktoré sa úhrada platí, bez ohľadu na počet jeho odberných miest len raz.

23. Podľa § 7 ods. 1 zákona o RTVS, povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom.

24. Podľa § 7 ods. 2 zákona o RTVS, úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

25. Podľa § 9 ods. 3 písm. a), b) zákona o RTVS, do 30 dní od doručenia písomnej žiadosti vyberateľa úhrady a za úhradu nevyhnutných nákladov je na účely vedenia a kontroly evidencie platiteľov podľa odseku 1 dodávateľ elektriny povinný elektronicky poskytnúť vyberateľovi úhrady údaje v rozsahu evidencie, ktorú vedie dodávateľ elektriny podľa osobitného predpisu, a energetický identifikačný kód (EIC) odberného miesta, ak ním disponuje, prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný elektronicky poskytnúť vyberateľovi úhrady údaje o ním registrovaných odberných miestach odberateľov elektriny v domácnosti v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia odberateľa elektriny v domácnosti, adresa odberného miesta, číslo odberného miesta, energetický identifikačný kód (EIC) odberného miesta, katastrálne územie, v ktorom sa odberné miesto nachádza, súpisné číslo stavby, v ktorej sa odberné miesto nachádza, dátum, od ktorého je odberateľ elektriny v domácnosti evidovaný v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti a názov dodávateľa elektriny, ak uvedenými údajmi disponuje.

26. Podľa § 9 ods. 7 písmeno a), b) a c) zákona o RTVS, platiteľ je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní, vznik, zmenu alebo zánik povinnosti platiť úhradu, vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 <<https://www.epi.sk/zz/2012-340>>, c) začatie a ukončenie odberu elektriny v každom jeho odbernom mieste, ak ide o platiteľa podľa § 3 písm. a) <<https://www.epi.sk/zz/2012-340>>, ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach.

27. Podľa § 10 ods. 3 zákona o RTVS, ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

28. Žalobca, Rozhlas a televízia Slovenska, je subjektom, ktorý je na základe zákona povinný vyberať a vymáhať úhrady služieb verejnosti poskytovanej ním v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania, pričom príjmy z úhrad vedie oddelene od iných príjmov a môže ich použiť výlučne na zabezpečenie služieb verejnosti a činnosti spojené s vymáhaním úhrad. Účelom úhrad je pritom finančné zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania poskytovaných Rozhlasom a televíziou Slovenska (§ 2, § 4 ods. 2, 3, 4 Zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska). Zo zákonnej úpravy tak nevyplýva, že by žalobca pri vyberaní úhrad vykonával činnosť majúcu atribúty dodávateľskej činnosti, preto takýto vzťah nemožno považovať za spotrebiteľský, keďže ide o služby poskytované výhradne vo verejnom záujme. Ustanovením § 3 Zákona č. 340/2012 Z. z. je definovaný aj subjekt, ktorý je platiteľom úhrady, čo sa týka fyzickej osoby nepodnikajúcej, je ním osoba evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome. Vychádzajúc z úpravy danej zákonom, Rozhlas a televízia Slovenska nemá pri poskytovaní služieb verejnosti status dodávateľa, v súvislosti s jeho činnosťou, neuzatvára sa zmluva medzi ním a platiteľom úhrad. Vzťah medzi Rozhlasom a televíziou Slovenska a platiteľom úhrad je založený zákonom, povinnosť platiť úhrady v určenej výške a v lehote je daná zákonom. Ide o zákonnú povinnosť platiteľa úhrad a zákonné právo Rozhlasu a televízie Slovenska na úhrady, z čoho vyplýva neexistencia zmluvného vzťahu. Aj preto v danom prípade nemá žalobca postavenie dodávateľa a žalovaná postavenie spotrebiteľa, z ktorého dôvodu nemožno uvedený právny vzťah chápať ako vzťah spotrebiteľský.

29. Inštitút úhrad a ich prijímania za služby v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania žalobcom tzv. koncesionárskych poplatkov upravoval zákon č. 212/1995 Z.z., č. 68/2008 Z.z. a s účinnosťou od 01.01.2013 ich upravuje zákon č. 340/2012 Z.z.. Podľa § 13 zákona č. 340/2012 Z.z. sa na výber a vymáhanie úhrady a iných pohľadávok, ktoré bol platiteľ povinný zaplatiť do 31.12.2012 vzťahuje zákon č. 340/2012 Z. z.

30. V predmetnom spore nebolo sporné, že žalobca je verejnoprávna inštitúcia, zriadená zákonom č. 532/2010 Z. z., ktorej jedným zo spôsobov financovania je aj prijímanie úhrad za služby verejnosti v oblasti vysielania poskytované žalobcom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou, t. j. žalobca je vyberateľom a príjemcom úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (§ 4 ods. 1 zák. č. 340/2012 Z. z.). Každá fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbornom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome (t. j. platiteľ úhrady), je povinná platiť žalobcovi ako vyberateľovi a príjemcovi úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania, a to v sume 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac, keď povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom (§ 7 Zákona č. 340/2012 Z. z.). Platenie úhrad za služby verejnosti poskytované žalobcom sa neviaže ani na pobyt platiteľa úhrady na adrese odborného miesta elektriny, ani na vlastníctvo rozhlasového alebo televízneho prijímača a pre vznik povinnosti platiť úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom nie je podstatné ani to, či platiteľ úhrady tieto služby skutočne využíva, t. j. vznik povinnosti platiť úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom sa viaže len na evidenciu v zozname odberateľov elektriny. V konaní rovnako nebolo sporné, že žalovaná má postavenie platiteľa úhrady podľa § 3 ods. 1 písmeno a) zákona o RTVS, pretože ide o fyzickú osobu, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny, respektíve je v evidencii odberateľov elektriny, čo vyplývalo aj z listinného dôkazu - potvrdenia spoločnosti ZSE Energia, a. s.

31. Súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že podľa ustálenej právnej teórie súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať (§ 132 ods. 1 CSP). Predmetné ustanovenie stanovuje aj dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Zásadne na stranách sporu leží iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Totožné následky postihujú tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

32. Je nevyhnutné uviesť, že vznik, zmena a zánik povinnosti platiť úhrady v nižšej alebo v žiadnej sume sa viažu k splneniu povinností odberateľa podľa § 9 ods. 6 písm. a), b) a c), keď je uvedené *expressis verbis* upravené aj v § 5 ods. 1 a ods. 2 a v § 6 ods. 1 a ods. 2 zák. č. 340/2012 Z. z. Je zrejmé, že úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom podľa zák. č. 340/2012 Z. z. sa majú v prípade viacerých odborných miest hradiť zo zákona len raz, avšak uvedené platí výlučne len za splnenia si povinnosti upravenej v § 9 ods. 6 písm. c) zák. č. 340/2012 Z. z. Odvolací súd konštatuje, či žalovaná si túto povinnosť v žalobcom kontrolovanom období riadne splnila. Súd prvej inštancie bol povinný v danej veci vyhodnotiť, či žalovaná si splnila svoje povinnosti vyžadované zákonom, teda či uniesla dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení, že postupovala v zmysle citovaných ustanovení zák. č. 340/2012 Z. z. pri uplatňovaní vzniku nároku platiť úhradu len za jedno odborné miesto podľa § 6 ods. 1 zák. č. 340/2012 Z. z. (uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 6Co/40/2021 zo dňa 30.08.2021).

33. V konaní však bolo medzi stranami sporné, či koncesionárske poplatky, ktoré manžel žalovanej F. L., preukázateľne uhradil k VS XXXXXXXXXXXX (viažuce sa k odbernému miestu A. XXX) je potrebné započítať v prospech odberného miesta žalovanej - A. XXX/X, U. (k VS XXXXXXXXXXXX, na ktorej adrese nie je evidovaný manžel žalovanej ako vlastník elektrickej prípojky, respektíve evidovaný ako odberateľ elektrickej energie). Na adrese A. XXX/X, U. je evidovaná ako odberateľ elektrickej energie len žalovaná. V priebehu konania, žalovaná predložila listinný dôkaz, v zmysle ktorého prišlo k odhláseniu, respektíve k ukončeniu odberu elektrickej energie manželom žalovanej ku dňu 03.05.2007, s variabilným symbolom č. XXXXXXXXXXXX, ku ktorému boli preukázateľne platené koncesionárske poplatky až do 02/2022. Túto skutočnosť namietala žalovaná, ktorá poukazovala práve na to, že koncesionárske poplatky platí jej manžel, keďže majú jeden účet, a to za jedno odberné miesto na ktorom bývajú. Z jej skutkových tvrdení ďalej vyplynulo, že adresa A. XXX, U. neexistuje (toto skutkové tvrdenie žalobca výslovne nepoprel), nevie o akú adresu sa jedná, táto bola pravdepodobne zadaná pracovníčkou pošty a to pre účely platenia SIPA.

34. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná z nasledovných dôvodov. Hoci si podľa názoru súdu, manžel žalovanej nesplnil svoju zákonnú povinnosť uvedenú v § 9 ods. 7 písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní zánik povinnosti platiť úhradu viažucu sa k odbernému miestu s VS XXXXXXXXXXXX (s adresou odberného miesta A. XXX, U.), táto skutočnosť ešte sama o sebe neznamená, žeby mal naďalej platiť koncesionárske poplatky, ak mu taká povinnosť nevyplýva zo zákona, teda v prípade, ak nemá postavenie podľa § 3 zákona o RTVS, pretože by sa jednalo o bezdôvodné obohatenie na strane žalobcu. V danom prípade však podľa názoru súdu nemožno od žalovanej spravodlivo požadovať, aby preukázala existenciu negatívnej skutočnosti, a to neexistenciu (či existenciu) odberného miesta s adresou A. XXX (táto tvrdená skutočnosť ani nebola žalobcom vyvrátená), pretože nedisponuje žiadnymi zákonnými možnosťami na preverenie uvedeného stavu. V niektorých prípadoch možno od účastníka spravodlivo požadovať, aby preukázal aj negatívnu skutočnosť. Je to tak vtedy, keď možno neexistenciu nejakej skutočnosti preukázať inak, napr. existenciou skutočnosti, ktorá ju vylučuje (rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/156//2019 zo dňa 12.08.2020).

35. Súd vzhľadom na vyššie uvedené, vyhodnocoval, či mal žalobca započítať preukázateľne zaplatené koncesionárske poplatky zo strany manžela žalovanej, k správne variabilnému symbolu VS XXXXXXXXXXXX, pod ktorým je ako platiteľ úhrady vedená žalovaná. Podľa názoru súdu, v dôsledku absencie splnenia zákonnej povinnosti manžela žalovanej F. L., oznámiť zánik povinnosti platiť úhradu za koncesionárskej poplatky (k VS XXXXXXXXXXXX), ktorú povinnosť preukázateľne nemá od 03.05.2007, s ohľadom na nespornosť neexistencie odberného miesta A. XXX, U., mal žalobca započítať všetky uskutočnené a preukázateľné platby k variabilnému symbolu XXXXXXXXXXXX, kde je evidovaná ako vlastník elektrickej prípojky žalovaná. Podľa názoru súdu, aj vzhľadom na vzniknutú situáciu, žalobca mal v zmysle § 9 zákona č. 340/2012 Z.z. zákonné možnosti získania informácií o odberateľoch elektrickej energie a teda mal možnosť pred zaslaním výzvy na zaplatenie dlžnej sumy podľa § 10 ods. 2 cit. zákona, si potrebné informácie zistiť, či už od dodávateľa elektriny, alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy, Katastra nehnuteľnosti atď. Mohol tak urobiť aj počas tohto konania, ergo mohol preveriť existenciu odberného miesta A. XXX, U., a či na tej adrese je niekto evidovaný ako vlastník elektrickej prípojky. Žalobca mohol teda bez akýchkoľvek pochybností vyvrátiť žalovanou tvrdenú skutočnosť o neexistencii odberného miesta A. XXX, U., ktorá adresa bola nahlásená pravdepodobne pre účely platenia SIPA. Podľa názoru súdu, je potrebné všetky vykonané platby manželom žalovanej zohľadniť ako platby žalovanou, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že manžel žalovanej nemá postavenie podľa § 3 zákona o RTVS, preto jeho platby predstavujú plnenie bez právneho dôvodu a predstavujú bezdôvodné obohatenie žalobcu. Žalobca tak mal započítať všetky platby manžela žalovaného, v dôsledku čoho by sa žalobkyňa nedostala do žiadneho omeškania s plnením svojej zákonnej povinnosti platiť koncesionárske poplatky. Nesplnenie zákonnej povinnosti ohlásiť zánik povinnosti platiť úhrady titulom koncesionárskych poplatkov zo strany manžela žalovanej (F. L.), ako osoby, ktorá nevystupuje v tomto spore, nemôže byť na ujmu žalovanej, o to viac v situácií, keď žalobca disponoval zákonnými možnosťami preverenia vzniknutej situácie, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súdom. Súd dospel k záveru, že poplatky, ktoré zaplatil manžel žalovanej je potrebné priradiť k variabilnému symbolu, pod ktorým mala platiť poplatky žalovaná (XXXXXXXXXX). Okrem toho, ďalej podľa názoru súdu, keďže žalobca nevyvrátil tvrdenie žalovanej, že odberné miesto A. XXX, U. neexistuje (ktorá skutočnosť sa dá zistiť na voľne dostupnom webe), súd dospel k záveru, že ide o totožné odberné miesto s odberným miestom v mieste trvalého pobytu žalovanej. Pokiaľ manžel žalovanej (F. L.) nemá postavenie platiteľa,

potom je hospodárne tieto poplatky zo strany žalobcu nevracať, ale započítať ich na žalovanú sumu, a to aj s poukazom na vyššie uvedené. Podľa názoru súdu, žalobcovi je potrebné vytknúť, že pomerne nedôsledne vedie svoju evidenciu platiteľov, keďže ani nevykonáva kontrolu existencie odborných miest aj v prípadoch, ak vznikajú dôvodné pochybnosti, či takéto vôbec existujú. Súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, pretože žalovaná sa nedostala do omeškania, v dôsledku čoho nevznikol žalobcovi ani nárok na zaplatenie pokuty, ani poštových poplatkov, pretože práve svojou nečinnosťou prispel k tomu, že žaloba nebola podaná dôvodne.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Keďže sa týmto rozhodnutím konanie končí, súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Pretože žalovaná bola v zamietajúcej časti konania úplne úspešná, súd by jej mal priznať nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi. Žalovaná si však nárok na náhradu trov konania neuplatnila, ani jej žiadne trovy zo spisu nevyplývajú, preto súd rozhodol, že žalovanej nárok na náhradu trov konania v zamietajúcej časti proti žalobcovi nepriznáva.

40. Nad rámec uvedeného súd konštatuje, že rozhodol dvomi výrokmi o nároku na náhradu trov konania, pretože zákonodarca striktno diferencuje medzi zásadou úspechu a zásadou procesného zavinenia na zastavení konania, čo celkom nepochybne vyplýva aj zo systematického výkladu, keď oba inštitúty reflektoval do iného ustanovenia. Okrem toho, žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku neukladá súdu, aby rozhodol jedným výrokom o nároku na náhradu trov konania, čo je odôvodnené napríklad aj v prípadoch, ak sú predmetom konania rôzne typy žalobných nárokov (žaloba na plnenie, žaloba na určenie, žaloba na určenie právnej skutočnosti atď.). V tomto kontexte súd dodáva, že v súdnej praxi neexistuje jednotný názor na túto problematiku, v dôsledku čoho je podľa názoru súdu správne, ale nepochybne aj zákonné a spravodlivé rozhodovať a striktno odlišovať zásadu úspechu od zásady zodpovednosti za procesné zavinenie na zastavení konania. Podľa názoru súdu (takýto názor zastávajú aj vyššie súdne authority, bez doposiaľ jasne judikovaného rozhodnutia) je potrebné odlišovať zásadu za procesné zavinenie na zastavení konania a zásadu procesného úspechu, pretože obe zásady sú postavené na rôznych skutočnostiach, ktoré je potrebné zohľadniť, ergo v prípade procesného zavinenia z dôvodu späťvzatia žaloby (i čiastočného), neprichádza k posudzovaniu dôvodnosti hmotnoprávneho nároku, zatiaľ čo úspech v merite veci je materiálным vyjadrením úspechu v hmotnoprávnej časti nároku. Ide teda o celkom zjavne dve rozdielne kategórie, ktoré nemožno zhmotniť do jedného výroku a to z dôvodu, že aj v prípade čiastočného úspechu by bol žalobca absolútnym spôsobom ukrátený a znevýhodnený o jeho právo na náhradu trov konania, čo naráža na zásadu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu. Okrem toho, aj Krajský súd v Nitre rozsudkom, č. k. 25Co/56/2022 - 509 zo dňa 10.08.2022 judikoval povinnosť súdu prvej inštancie rozhodovať samostatne v časti trov konania, t. j. v zastavujúcej časti a vo veci samej, čo odôvodnil použitím separácie trov konania podľa § 256 CSP a § 255 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.